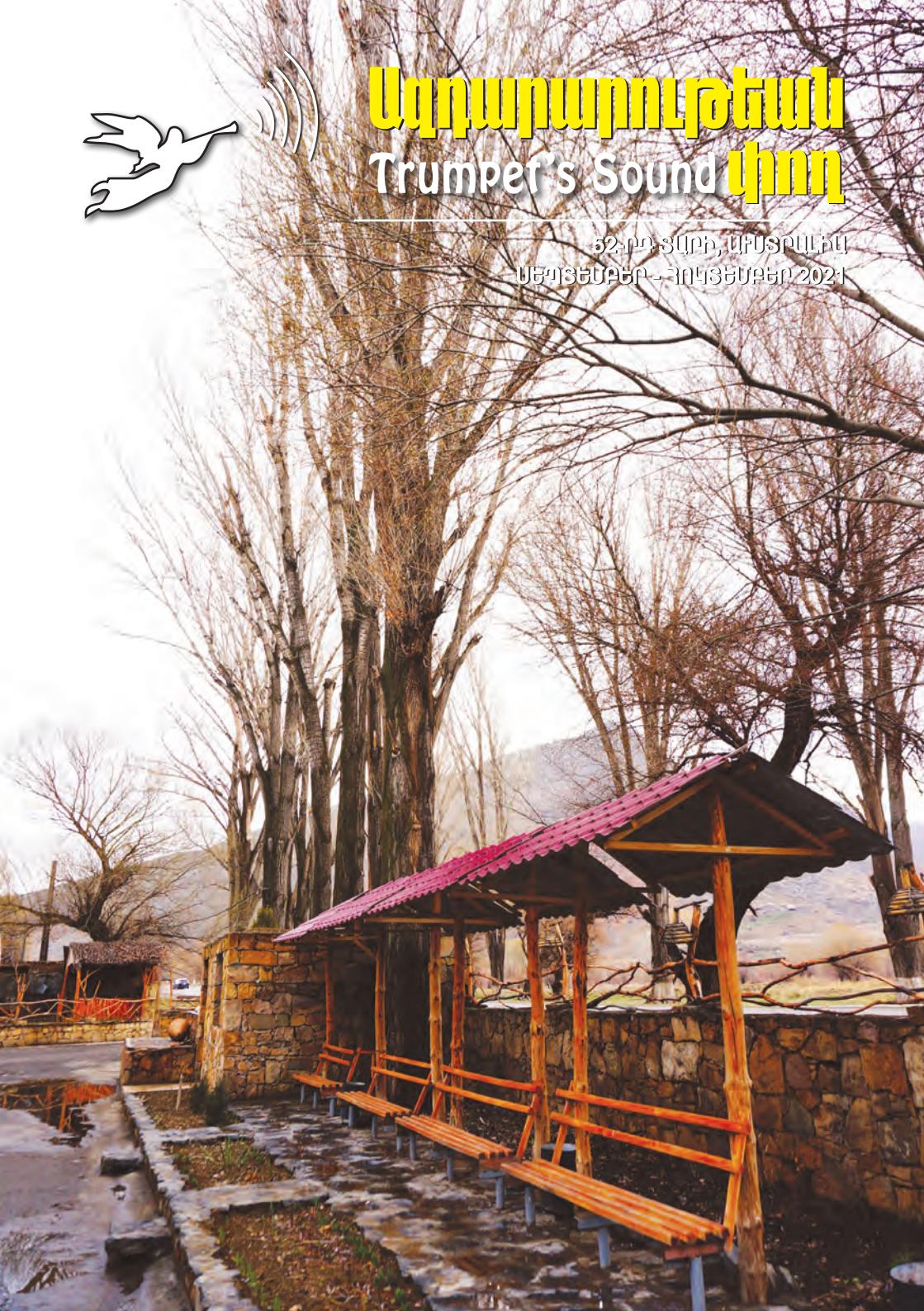

Ազգարարութեան Trumpet's Sound կողմ

52-րդ համար, Աբովյանի հանր
ՍԵՊԻՑԵՄԹԵՐ - ՀՈԿՅԵՄԹԵՐ 2021

«ԱԶԴԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՓՈՂ»

Պատասխանատու խմբագիր՝
հովի Հրայ Գույշուճեան

ACM AUSTRALIA
PO BOX 1593,
CHATSWOOD NSW 2057
EMAIL: hkijuan@acmaust.org
URL: www.acmaust.org

Բովանդակութիւն

Դասեր ձկնորսներէն	3
<i>Հովիչ Հրաշ Գոյցածնան</i>	
Եգիպտոսէն Բանան (1)	5
<i>Snā Սրբածը</i>	
Մեծ Աախաճեռնութիւնը	8
<i>Աէր Տիրապակ</i>	
Կանչը. Խոստումը Եւ արձագանքը	10
<i>Նէլլ Պուրման</i>	
Մելքոնվ՝ մահ. Քրիստոսվ՝ կեանը	13
<i>Վեր Հասիս Ալածանի</i>	
Զմեռը Դայաստանի մէջ	16
<i>Հովիչ Հրաշ Գոյցածնան</i>	

Կազմի նկարը՝ Նոյեմբեր 2007թ.:

- Ալորեցէք Հայաստանի Եւ Լիբանանի շատ կարիքաւոր ընտանիքներու հանար:
  - Զնեող համելու Վրայ է. կարիքաւոր ընտանիքները չերնութեամբ ապահովուելու խնդիր առջև կանգնած են:
  - Հայաստանի Եւ Արցախի աղքատ գիւղերու երեխաներու Եւ մեր տասը աշխատակիցներու հանար անհրաժեշտ են Սուրբ Ծննդեան նույրեներ:
  - Կը Խնդրենք աղօթել Մարալի հանար: Ան մեր նոր աշխատակիցն է լիբանանի մէջ:
  - Ալորեցէք Թոնիկի համար, ով կ'օգնէ մեզ Արցախի մէջ:
  - Ալորեցէք Տոն Սրորմը Եւ Վարդան Սարգսիսեան եղբայրներու համար, որոնք կ'օգնեն «Ազդարարութեան փող» երկամսեայ թերթի խնդագրութեան Եւ բարգմանութեան մէջ:
  - Ալորեցէք, որ կարողանանք Հայաստանի հանար շատ անհրաժեշտ ու սիրուած օրացոյցներ տպել՝ 10,000 օրինակով:

Դասեր ձկնորսներէն

Արդեօք դուք Իր հետեւո՞րն էք: Արդեօք ձեր կեանքը կ'արտացոլէ՞, որ Իր աշակերտն էք: Արդեօք ուրիշները Տէր Յիսուսին կը տեսնե՞ն ձեր կեանքին մէջ եւ գիտե՞ն, որ դուք Իր հետեւորդներէն մէկն էք:

Դուկաս 5-րդ գլխուն մէջ Տէր Յիսուսը Սիմոնին հարցուց, թէ արդեօք կրնա՞յ օգտագործել ձկնորսական նաւակներէն մէկը, որպէսզի կարողանայ ամբոխին տեսնել ու քարոզել: Ձկնորսները նոր էին վերադարձած ձկնորսութիւնն ու յաջորդ օրուայ համար նստած իրենց ուռկանները կը մաքրէին: Այդ գիշեր ոչինչ չին բռնած:

Երբ ուշադրութեամբ կարդանք այս պատմութիւնը, ապա կը տեսնենք երեք բան, որ Սիմոնը ըրաւ, եւ որոնք փոխեցին իր կեանքը:

- Ան հնազանդեցաւ Տէրոջը:
- Ան խոնարի էք:
- Ան լաւ մտիկ ընող էք:

Սիմոնը չմերժեց Տիրոց խնդրանքը: Ան ուրախ էր տեսնելով, թէ ինչպէս Յիսուսը մտաւ իր նաւակը: Կարեւոր է Յիսուսին մեր կեանքին մէջ ունենալը: Եթէ Իրեն չունինք մեր կեանքին մէջ, ապա երբեք Իր հետեւորդը չենք կրնար ըլլաւ:

Յիսուսը Իր քարոզը աւարտելէն ետք նայեցաւ ուժասպառ, յոգնած եւ հիասքափուած ձկնորսներուն, որոնք ամբողջ գիշեր աշխատած էին եւ ոչինչ չին բռնած: Յիսուսը իրենց խնդրեց նաւակը աւելի խորը տանել: Սիմոնը կրնար առարկել ըսելով, թէ հիսոնը ինչ կրնայ հասկնալ ձկնորսութիւնն: Ան կրնար Տիրոջը չհնազանդել, բայց ամբողջ խոնարհութեամբ լսեց Տիրոց հրամանը եւ իր նաւակը աւելի խորը տարաւ:

Սեր կեանքին մէջ, եթէ Տիրոց հետ աւելի խորը չ'երթանք, ապա չենք տեսներ Իր օրինութիւնները: Ե՞րբ էր վերջին անգամ, երբ դժուարութիւններուդ մէջ Տիրոց հետ խորը գացիր: Հնարաւոր է այն ձեզ աւելի շատ ցաւ պատճառեց: Նկատեցէք, որ ձկնորսները հարց չբարձրացուցին, ըսելով թէ իրենք ամէն ինչ գիտեն ձկնորսութեան մասին: Պետքուը պարզապէս ըսաւ. «Քու խօսրիդ համար ուռկանը կը ձգեմ»:

Սիրելի՛ քարեկամ, երբեւէ փորձա՞ծ ես Յիսուսին տաճել քու վշտիդ, հիմանդրութեանդ, ամյաջողութիւններուու եւ ցալիդ խորքերը: Արդեօք հնազանդա՞ծ ես Իր պատուիրանին, արդեօք լսա՞ծ ես Իր ձայնը, արդեօք հետեւա՞ծ ես Իրեն: Տերը Պետրոսին պատուիրեց ուռկանը ծովլ նետել: Կրնամ պատկերացնել անոր դէմքին արտայայտութիւնը, քանի որ օրուայ այդ պահը ձուկ որսալու սխալ ժամանակ էր: Այնուամենայնի, անոնք ասլշած մնացին իրենց տեսած արդիւնքն: Երբ հնազանդեցան, անոնց ուռկանները այնքան լեցուեցան ձուկերով, որ ստիպուած եղան որիշներու օգնութեանը դիմելու: Անոնք ձուկերով երկու նաւակ լեցուցին:

Սիրելի՛ քարեկամ, երբ հնազանդեցան անոնք տեսան Աստուծոյ օրինութիւնը: Երբ կը հնազանդինք, մենք նույնապէս մեծ քաներ կը տեսնենք մեր կեանքին մէջ: Սիմոնի նման մենք մեր անձերը պէտք է խոնարհեցնենք: Երբ ան տեսաւ պատահածը, ընկաւ Յիսուսի ծունկերուն մօս ու ըսաւ. «Տէ՛ր, իմ քովէս մէկդի գնա, քանզի ես մեղաւոր մարդ մըն եմ»: Սիմոնը ճանչցաւ ու հաւատաց Յիսուսին:

Եթէ չտեսնենք մեր մեղաւորութիւնը, ապա մեզ համար փրկութիւն չկայ, ոչ ալ երբեւէ կը տեսնենք Անոր օրինութիւնը: Եթէ չ'լնդունինք մեր մեղաւորութեան փաստը, ապա ձեռնունայն պիտի վերադառնանք: Այդ օրը Սիմոնը մեծապէս ցնցուած էր: Ան իր ամրող կեանքին մէջ ձուկ քոնած էր, բայց այս իրաշքը ապշեցուց թէ՛ զինք, եւ թէ՛ իր հետ եղողներուն:

Մեր կեանքը կրնայ Պետրոսի կեանքին նման ըլլալ կամ չ'ըլլալ բայց մենք պէտք է խոնարհարար Տիրոջը զանք ու ըսենք. «Տէ՛ր, ի՞նչ կ'ուզես, որ Ձեզի համար ընենմ»: Յիսուսը Սիմոնին ըսաւ. «Մի՛ Վախսնար, ասկէ ետեւ մարդոց որսորդ պիտի ըլլաս»: Այսպիսով, անոնք իրենց նաւակները ափ քաշեցին, ամէն բան քողեցին ու Տիրոջը հետեւեցին: Սակայն Սիմոնը նաւակը քողեց, որպէս փոխուած մարդ: Արդեօք կ'ուզե՞ս տեսնել Անոր զօրութիւնը քու կեանքիդ մէջ: Պատրա՞ստ ես հնազանդելու, խոնարի ու լսող ըլլալու, պատրա՞ստ ես ամէն բան քողելու՝ Իրեն հետեւելու համար: Բարեկա՞ն, դուն պիտի օրինուիս, քանի որ պիտի տեսնես Անոր իրաշալի զօրութիւնը ու պիտի վերադառնաս ըսելով, որ դուն ժամանակին դատարկաձեռն էիր, բայց Տերը օրինեց քեզ այսքան արդիւնքով: Աստուած բոլորիդ հետ:

Եգիպտոսէն Քանան (1)

Ելից գիրքի նախադրեալները

Ելից գիրքի պատմութիւնը պէտք է սկսի այն բացատրութեամբ, թէ Եբրայեցիները ի՞նչ գործ ունեին Եգիպտոսի մէջ: Արքահամին խոստում տրուած էր, որ իր սերունդները պէտք է ժառանգեն այն Երկիրը, որտեղ ան պանդիստ ու օտարական եղած էր: Սակայն, երբ Տէրն այս խոստումը տուաւ, Ան ցոյց տուաւ, որ Երկար ժամանակ պիտի պահանջէ մինչեւ Եբրայեցիները կը ժառանգեն Քանանացիներու Երկիրը: Աստուած ըսաւ, որ Արքահամի սերունդը պիտի չարշարուի մինչեւ Ամորհացիներու անօրենութիւնը լրումին հասնի:

Եբրայեցիներու Եգիպտոս Երթալու պատճառը սովն էր, որը Յակոբի տասը որդիներու՝ իրենց երբոք՝ Յովսէփին Եգիպտոս ստրկութեան վաճառելէ տասը տարի անց վրայ հասած էր: Յովսէփը ստրկութեան եւ բանտարկութեան մէջ տասներեք տարի անցնելէ Ետք, Աստուած փարաւունին զգուշացուց գալիք սովի մասին: Աստուած Յովսէփին փարաւունի երազները մեկնարանելու կարողութիւն պարզեւեց, ինչի շնորհի ան բազաւորութեան մէջ յայտնի անձ դարձաւ: Յովսէփին որպէս ստրուկ փաճառելէ քսան տարի անց, սովը սկսաւ տարածուիլ Եգիպտոսի շրջակայ Երկիրներուն մէջ, ինչպէս նաև Եգիպտոսի մէջ: Յակոբը, Քանանի մէջ, իմացաւ, որ Եգիպտոսի մէջ սնունդ կայ, եւ այնտեղ ուղարկեց նոյն տասը որդիներուն ուտելիք գնելու համար:

Ի վերջոյ, Յակոբի ամբողջ ընտանիքը տեղափոխուեցաւ Եգիպտոս եւ այնտեղ մնաց 430 տարի: Ժամանակ անցաւ եւ Եգիպտոսի կառավարութիւնը փոխուեցաւ, նոր փարաւոն եկաւ իշխանութեան, եւ որոշ խեղաթիւրուած պատճառարանութիւններու հիման վրայ ան որոշեց ստրկացնել Եբրայեցիներուն եւ ստիպել իրենց կառուցել իրեն համար մի քանի քաղաքներ:

Ստրկութիւնը Երթալէն աւելի դաժան ու խիստ դարձաւ: Իսրայէլի քնակչութեան ածի հետ մեկտեղ փարաւոնը Եբրայեցի մանկաբարձներուն պատուիրեց բոյլ տալ աղջիկ նորածիններուն ապրել, բայց տղայ նորածիններուն՝ սպանել: Երբ փարաւոնը հասկցաւ, որ իր ծրագիրը չի գործէր, ան հրամայեց բոլոր տղաներուն գետը նետել:

Այստեղ հարց կ'առաջանայ, թէ ինչո՞ւ Աստուած թոյլ տուաւ ասիկա: Արդեօք այս դաժան ստրկութիւնն իսկապէս անհրաժե՞շտ էր: Ո՞րն էր Խարայէլի ստրկութեան երկար շրջանի նպատակը: Գուցէ ժողովուրդը Աստուծոյ կամքը սխա՞լ հասկցած էր:

Երկու հիմնական պատճառ կայ, որով կարող ենք պնդել որ երրայեցիները Աստուծոյ կամքը սխալ չէին հասկցած: Նախ՝ Աստուած յատուկ կերպով Յակոբին պատուիրած էր Եգիպտոս իշնել, երբ սովորագրնակէտին հասած էր: Սակայն, նոյնիսկ աւելի վաղ, Աստուած Արքահամին ըսած էր, որ իր սերունդը 400 տարի պէտք է ստրկութեան ենթարկուի մէկ այլ ազգի կողմէ: Ամորհացիներու անօրէնութիւնը դեռ չէր լցուած, որ Աստուած Իր դատաստանը իրականացնէր անոնց վրայ: Անոնք տակաւին ապաշխարելու ժամանակ ունէին: Այնուհետեւ ժամանակ պիտի գայ, երբ այլեւս ապաշխարութեան առիթ պիտի չտրուի, այլ միայն դատաստան, քայց մինչեւ այդ ժամանակի հասնելու, Արքահամի սերունդը պէտք է հեռանար այդ երկիրէն:

Սակայն, կայ եւս մէկ պատճառ: 19-րդ դարուն մէջ, Ամերիկացի գրող՝ Շեյմս Պար Ուոլքրոր «Փրկութեան ծրագրի փիլիսոփայութիւնը» անունով գիրը մը գրեց: Այնտեղ ան պնդեց քրիստոնէական յայտնութեան ճշմարտութիւնը եւ ցոյց տուաւ, որ սուրբգորութեան մէջ քացայայտուած փրկութեան ծրագիրը միակ հնարաւոր ուղին էր, որով Աստուած կարող է Իր Անձը մարդկութեանը յայտնել:

Աստուած կարիք ունէր Իրեն նուիրուած ազգի մը, որպէսզի անոնց միջոցով Իր Անձը մարդկութեանը յայտներ: Եթէ միայն մէկ հաւատացող մարդ ըլլար, ապա ան կարող էր ճշմարտութեանը վկայ ըլլար, քանի դեռ ողջ է: Երբ ան մահանար, ապա այլեւս ուրիշ մարդ չէր գտնուի աստուածային ճշմարտութեան վկայ ըլլալու համար: Ցորք այս ըսուածի դասական օրինակ է: Մենք ոչինչ չենք գիտէր անոր ընտանիքի հաւատքի մասին:

Անհրաժեշտ էր ժողովուրդ մը, որը կարող էր պահպանել ճշմարտութիւնը: Ասոր համար պէտք էր ազգը մը, որը իրար ամուռ քոնած ըլլար: Քայց ինչպէս ազգը իրար ամուռ քոնէ, որպէսզի Աստուած կարողանայ իրենց օգտագործել Իր նպատակներուն համար: Ի՞նչը մարդկանց կը միաւորէ: Հաւանարար ընդիհանուր ժառանգութիւնը, մէկ մարդէ սերած ըլլալը, ընդիհանուր լեզուն եւ գրականութիւնը:

Սակայն, եւս մէկ քան անհրաժեշտ է: Պէտք է լրացուցիչ ինչ որ քան, որը կը կապէ էքնիկ խումբին: Խրայէլցիներուն միմեանց հետ կապող ուժեղ կապը իրենց պատմութեան մէջ ունեցած ընդհանուր տառապանքն է: Բոլոր Խրայէլցիները տառապեցին, որպէս մէկ անձ. ոչ ոք չխուսափեց այս տառապանքը, որը փորձառեցին: Այս տառապանքը աւելի սաստկացաւ, եթք Մովսէսը գնաց փարաւոնի մօս Աստուծոյ պատզամը փոխանցելու համար: Առաջիկայ մի քանի ամիսներուն մէջ, անոնք ե՛ւ յոյսով կը լեցուիմ ե՛ւ յուսահասութեամբ: Երբեմն, այնպէս կը բուար որ իրենց ազատութիւնը այնքան մօս է, եւ յոյս ունեին փրկուելու, սակայն փարաւոնը կը հրաժարէր իր տուած խոստումն: Եւ անոնք կրկին յուսահասութեան մէջ կ'իյնային:

Նոյնիսկ ազատ արձակուելէն ետք անոնց յոյսը կրկին մարեցաւ, եթք տեսան փարաւոնի կարգերը իրենց կը հետապնդեն: Միայն Կարմիր ծովը հատելէն ետք հասկցան, որ ապահովութեան մէջ են:

Ստրկութիւնէն ազատ արձակուիլն ու հրեական Զատիկի տօնակատարութիւնը մինչեւ օրս կը յիշուի հրեաներու կողմէ: Ամէն տարի հրեական Զատիկը կը միարանէ աշխարհի հրեաներուն ու կը յիշեցնէ: Որ իրենք ազգ մըն են, որը վերապրեց բնաջնջան բոլոր փորձառը:

Սակայն ասիկա չի նշանակէր, որ բոլոր Խրայէլցիները Տիրոջը հաստարիմ եղան: Սա կը նշանակէ, որ կար մի ազգ, որու մէջ ճշմարտութիւնը կրնար բնակիլ: Նոյնիսկ ազգի պատմութեան ամենամռայլ օրերուն մէջ տակալին կար 7000 մարդ, ովքեր ծունկի չեկան իրենց շուրջը գտնուող կեղծ աստուածներուն:

Եգիպտոսի ստրկութիւնը այժմէական էր: Այն Աքրահամի, Խսահակի եւ Յակորի սերունդներէն ազգ մը դուրս բերաւ, որը միակ Աստուծոյ ճշմարտութիւնը սերնդէ սերունդ պիտի փոխանցէր մինչեւ Մեսիայի գալուստը:

Սա հաշուի առնելով՝ մենք առաջիկայ սերտողութիւններուն մէջ պիտի շարունակենք քննարկել Ելից գիրքի պատզամը:

Տնն Աքորմը

* * *

ՄԵԾ ՆԱԽԱՃԵՌՆՈՒԹԻՒՆԸ

Qայնասփիտէն ցնցող նորութիւն մը լսեցի: Սիացեալ Նահանգնեալ բրուն մէջ զիտնական մը կը փորձէ մարդու կրկնօրինակը ստանալ: Նախագահ Քինքոնը հինգ տարուայ արգելք դրաւ այս փորձարկումներուն վրայ: Սինչ կը խորհեի լսածիս մասին երեւակայութիւնս շատ առաջ գնաց: Վերջերս, այս փորձարկումը ոչխարներու վրայ յաջողութեամբ կատարուած են:

Արդեօր աշխարհը ինչպիսի՞ վայր մը պիտի ըլլայ, եթէ սկսին մարդկանց քլոնավորումը: Ասիկա պիտի նշանակէր, որ մարդը պիտի կը բնար իր կրկնօրինակը ստանալ, ընդհուպ մինչեւ իր աչքերու գոյնը: Ասիկա ի՞նչ կը նշանակէ: Արդեօր հեռաւոր, ոչ բարյական ապագային մէջ, պիտի կրնա՞նք պահպանել մեր անձի կրկնօրինակը սառեցուած միջավայրի մը մէջ, որպէսզի օրկաններու անհրաժեշտութեան ժամանակ օգտագործէինք այն: Արդեօր ապագայ բանակները քլոնաւորուած զինվորներէ՞ պիտի կազմուին: Մենք խսկապէս կանգնած ենք արտառոց հնարաւորութիւններու սարսափելի եզրին:

Մեր անձնական կեանքերուն մէջ գուցէ թեքնոլոգիի անզուսաց յայտնագործութիւններն ու փորձարկումները չեն մեր սրտերը ապագայի նկատմամբ վախով լցնողը: Մենք աւելի անմիջական խնդիրներ ունինք, ինչպիսիք են՝ առողջութիւնը, յարաքերութիւնները, աշխատանքը կամ այլ փոփոխութիւնները, որոնք կը ստիպեն մեզի մտածելու, թէ ինչ պիտի ըլլայ մեզի հետ ապագային:

Աստուածաբանները հրաշալի բառ մը ունին, որը կարող է հանգըստացնել մեր հոգիները, երբ այս ամենի մասին կը սկսինք խորիիլ: Այդ բառը՝ կանխատեսելն է: Այն օգտագործուած է նկարագրելու այն փաստը, որ Աստուած միշտ այնտեղ է, Ան է ով նախաձեռնութիւնը Իր ձեռքը կը վերցնէ: Սինչ կը ճանապարհորդենք դեսի անյայտ ապագան, մենք կը տեսնենք, որ Աստուած արդեն այնտեղ է, Ան արդեն նախաձեռնած է Իր սեփական ուազմավարական գործողութիւնը: Աստուած նախաձեռնող է եւ ոչ թէ միայն Իր ստեղծագործութեան սուկ արձագանքող: Այս միտքը ամփոփուած է Աստուածաշունչի առաջին երկու բառերուն մէջ «Ակիզրէն Աստուած...» (Ծննդոց 1:1): Աստուած

ստեղծեց աշխարհը, եւ պիտի աւարտէ այն ժամանակ, երբ Իրեն հաճելի ըլլայ:

Աստուած նախաձեռնեց մեր փրկութիւնը եւ այն պիտի հասցնէ իր աւարտին: «Ան որ ձեր մէջ քարի զործ մը սկսաւ, մինչեւ Յիսուս Քրիստոսին օրը պիտի կատարէ» (Փիլիպ. 1:6): «Ան առաջ մեզ սիրեց» (Ա Յովի. 4:19):

Աստուած միշտ նախաձեռնութեան մէջ է եւ երբեք անակնալի չի գար մեղաւոր մարդկանց կողմէ կատարուած գործողութիւններով կամ մշակուած ծրագրերով: Եթէ ապագային այս տեսանկիւնէն նայինք, ապա մեր ամրող վերաբերմունքը կը սկսի փոխուիլ: Փոխանակ պարզապէս յոյս ունենալու, որ Աստուած ինչ-որ կերպ կարող է ինչ-որ քան ընել իրավիճակին ի պատասխան, մենք կը սկսինք մտածել, որ Ան արդեն նախաձեռնութեան մէջ է, եւ մեր խնդիրն է՝ հասկնալ, թէ որն է այն, եւ ըստ այդ առաջ շարժուիլ:

Աստուծոյ կանխատես ըլլալը ոչ միայն կը փոխէ ապագայի հանդէպ մեր վերաբերմունքը, այն նաև կը փոխէ մարդկանց նկատմամբ մեր վերաբերմունքը: Մենք երբ կը միանանք եկեղեցական նոր համայնքի կամ տնային խմբակի մը, կամ երբ կը հանդիպինք նոր մարդու մը հետ, մենք չենք հարցներ. «Ի՞նչ ընեմ, որ Աստուած այս խումբին կամ մարդուն փոխէ այնպէս ինչպէս ես կ'ուզեմ իրենց տեսնել»: Մենք պէտք է հասկնամք, որ Աստուած արդեն կ'աշխատի այդ խումբին կամ մարդուն մէջ: Այդ ժամանակ մեր հարցը այսպէս պէտք է հնչ. «Ի՞նչ աշխատանքի մէջ է Աստուած այստեղ եւ ինչպէ՞ս կրնամ համագործակցիլ Իր սքանչելի ծրագրին մէջ այս խումբի կամ այս մարդու համար»: Սիա թէ ինչ նկատի ուներ Պօղոսը, երբ լսաւ. «Մենք Աստուծոյ գործակից ենք» (Ա Կորնք. 3:9):

Անձնական մակարդակին վրայ յուսադրող է իմանալը, որ Աստուծոյ հետ մեր ունեցած յարաբերութիւնը նույնպէս Իր կողմէ նախաձեռնուած է: «Ինչպէս մեզ անվ աշխարհի սկիզբէն առաջ ընտրեց» (Եփես. 1:4):

Ապագան շատ աւելի գրավիչ է, երբ գիտենք, որ Աստուած արդեն այստեղ է եւ արդեն աշխատանքի մէջ է: Այն այդ ամէնք կանխաւ տեսած է: Ի վերջոյ, ապագան շատ աւելի մեծ ձեռքերու մէջ է, քան մեր,

ուստի Եկեղեցի դրականօրէն կեղրոնանանք այն բանի վրայ, ինչ Աստուած մեզ կանչած է հիմա, եւ վստահօրէն շարունակենք այն կատարել:

Ուրս Տիրլավ

Կանչը, խոստումը եւ արձագանքը

(Կող. 3:1-5)

Պօդոս առաքեալի գրուածքներուն բնորոշ է հիմնաւորուած փաստարկները: Ան իր խօսքը կը սկսի հոգեւոր մեծ ճշմարտութիւններով ու իր միտքը հիմնաւորելով կը շարունակէ մինչեւ հասնի հաւատացեալներու գործնական կեանքին: Ան միշտ մեկ նպատակ կը հետապնդէ՝ կառուցել սուրբերուն, որպէսզի անոնք փորձառարար ճանշնան լիուլի կեանքը (տե՛ս Յովի. 10:10):

Եկեղեցի հետեւինք անոր տրամաբանութեանը՝ սերտելով Կող. 3-րդ գլխի առաջին մի քանի համարները:

Կանչը

«Արդ երէ Քրիստոսին հետ յարութիւն առիք, ուրեմն վերի բաները փնտուեցէք, ուր Քրիստոս կը նստի Աստուծոյ աջ կողմը: Վերի բաներուն վրայ մտածեցէք, ո՞չ թէ այս երկրին վրայիններուն: Վասն զի դուք մեռաք ու ձեր կեանքը պահուած է Աստուծոյ քով Քրիստոսին հետ» (Կող. 3:1-3):

Պողոսը Կողոսիայի հաւատացեալներուն կը յիշեցնէ այն հիմնարար ճշմարտութիւնը, որու մասին անոնք վկայեցին իրենց մկրտութեան ժամանակ: Այդ ճշմարտութիւնը հետեւեալն էր. անոնք ոչ միայն Տէր Յիսուսի մահուանը միացան, այլև Անոր հետ յարութիւն առին: Ասիկա Աստուած Ինք կատարեց, եւ ասիկա մեր փրկութեան հիմքն է: Պողոսն այս ճշմարտութիւնը աւելի մանրամասն կը նկարագրէ Հռովմ. 6:1-11-ի մէջ:

Ինչո՞ւ Աստուած ասիկա ըրաւ: Քանի որ ոչ միայն մեր մեղքերը մեզ Աստուծն բաժնեցին, այլ նաև մեր մեղքը՝ մեր ապստամք ու փշացած քնոյթը, որմէ կ'առաջանան մեր մեղքերը: Սակայն Քրիստոսով Աստուած մեղատոր մարդուն յարութիւն տուաւ: Սա շատ աելին է, քան ներուած ըլլալը. մենք ոչ թէ պարզապես ներուած մեղատրներ ենք, մենք Քրիստոսով նոր արարածներ ենք (տե՛ս ԲԿորնթ. 5:17 եւ Եփես. 2:10):

Քանի որ այս ճշմարտութիւնը Աստուծոյ հետ մեր ունեցած յարաբերութիւններու հիմքն է, Երկինքը բաց է մեզի համար, եւ հետեւարար Պողոսը հաւատացեալներուն կոչ կ'ընէ ըսելով. «Վերի բանները փրնտուցէք», այլեւս երկրին կապուած մի՛ ըլլաք (տե՛ս նաև Յովհ. 17:14):

Խնդիրն այն է, որ մենք չենք զգար, որ մեր մեղատոր անձը ընդհանրապէս մահացած է: Մեր մեղատոր քնոյթը իրականութիւն է, եւ մինչ Տիրոջ հետ կը շարունակենք մեր կեանքը, աելի ակնյայտ կը դառնայ այս իրողութիւնը մեզի համար: Բայց Պողոսը չի խօսիր այն մասին, թէ ինչ պէտք է զգանք, այլ այն, ինչ Աստուած ըրաւ հոգեւոր հարթակի վրայ: Ան կը նկարագրէ Աստուծոյ առջեւ մեր ունեցած դիրքը, եւ ոչ թէ մեր ներկայ վիճակը: Շատ կարեւոր է, որ մենք տարբերակենք Տիրոջ առջեւ մեր ունեցած դիրքը, որպէս Իր փրկուած զաւակները:

Խոստումը

«Երբ Քրիստոս՝ մեր կեանքը՝ յայտնուի, այն ատեն դուք ալ անոր հետ փառքով պիտի յայտնուիք» (Կող. 3:4):

Պողոսը հաւատացեալներուն կը վստահեցնէ, որ երբ Քրիստոսը յայտնուի անոնք լիովին ազատ պիտի ըլլան մեղքէն: Նոյն մտքի մասին կը խօսի նաև Յովհաննէսը.

«Սիրելինե՛ր, հիմա մենք Աստուծոյ որդիներն ենք եւ տակալին յայտնի չե՛մ թէ ի՞նչ պիտի ըլլանք. բայց գիտենք թէ երբ անիկա յայտնուի, անոր պէս պիտի ըլլանք. վասն զի զանիկա պիտի տեսնենք՝ ինչպէս որ է» (Ա Յովհ. 3:2):

Քրիստոսն այժմ մեր կեանքն է, այսինքն՝ Ան է այն կեանքը, որը Սուրբ Հոգիի միջոցով մեր մահացած հոգին յափտենական կեանքի համար յարութիւն առաւ: Այս կեանքը ստանալը կը նշանակէ վերըս-

տին ծնուիլ: Եթք Տէր Յիսուսը փառքով վերադառնայ եւ աշխարհը տեսնէ զինք, այն ժամանակ մեր կեանքի մէջ եղած փառքը տեսանելի պիտի ըլլայ ամէնուն:

Արձագանքը

«Ուստի ձեր երկրաւոր անդամները սպաննեցէք. պոռնկութիւնը, պըդութիւնը, անսանձ կիրքը, չար ցանկութիւնը եւ ազահութիւնը, որ կուպաշտութիւն է» (Կոր. 3:5):

Այս համարէն կրնանք տեսնել, որ Պօղոսը լիովին տեղեակ էր, որ մեղքը դեռեւս առկայ է մեր մէջ, եւ որ այս կեանքի մէջ այն հզօր ուժ է, որու հետ պէտք է հաշուի նստիլ: Բայց քանի որ հաւատացեալները Քրիստոսի հետ մեռան եւ յարութիւն առին, ապա Պօղոսը իր ընթերցողներուն կոչ կ'ընէ սպանել մեղաւոր բնութիւնը: Հռովմ. 6-րդ գրլիուն մէջ ան նոյն յորդորը կուտայ ըսելով. «Ուստի ա՛ մեղքը թող չբագաւորէ ձեր մահկանացու մարմնին վրայ, որ անոր ցանկութիւններուն հնազանդիք» (Հռովմ. 6:12):

Պօղոսը, իհարկէ նկատի չունի, որ մարդկային կամքի ուժով կարող ենք արդար դառնալ: Իր ըսածը հետեւեալն է. քանի որ հաւատացեալներս Տիրոց կողմէ փրկուեցանք ու Հոգիին կողմէ կնքուեցանք, ուրեմն մենք կարող ենք եւ պէտք է քալենք յարութիւն առած կեանքով, որը Ան մեզ հաղորդեց: Ասիկա յստակ գրուած է Հռովմ. 8:12-14-ի մէջ:

«Ապա ուրեմն, եղբայրներ, պարտական ենք, ո՛չ թէ մարմնին՝ մարմնաւորապէս ապրելու համար. վասն զի եթէ մարմնաւորապէս ապրելու ըլլաք, պիտի մեռնիք. բայց եթէ Հոգիով մարմնին գործերը սպանելք, պիտի ապրիք: Վասն զի անոնք որ Աստուծոյ Հոգիովը կ'առաջնորդուին, անոնք Աստուծոյ որդիներն են» (Հռովմ. 8:12-14):

Մենք մեր ուժով չենք կրնար յաղթել մեր բնութեան մեղաւոր հակումներուն. այն մէկ օրուայ մէջ չի վերանար: Մեզ պատուիրուած է անընդհատ փնտոնել ու հետեւել Սուրբ Հոգիի առաջնորդութեանը, որպէսզի մեղքն իր վերահսկողութեան տակ չվերցնէ մեզ: Ան կարող է փոխակերպել մեր կեանքը, որպէսզի Տէր Յիսուս Քրիստոսի յարութիւն առած կեանքը աւելի ու աւելի տեսանելի ըլլայ մեր մէջ:

Կոչն այն է, որ ապրենք այնպէս, կարծես թէ Երկինքի դուռը բաց

Է, Անոր խոստումն այն է, որ մենք ամբողջութեամբ պիտի փոխուինք. երբ Ան վերադառնայ, եւ մեր արձագանքը պէտք է այն ըլլայ, որ պատրաստ ենք այս մեղատոք քնութիւնն հեռանալու ու Սուրբ Հոգին առաջնորդութեանը անսալու, որպէսզի Տեր Յիսուսը թագաւորէ մեր մէջ եւ մեր միջոցով:

Նէյլ Պուքման

Մեղքով՝ մահ, Քրիստոսով՝ կեանք Եփես. 2:1-9

Այս համարներուն մէջ Պօղոս առաքեալը գեղեցիկ կերպով կը ներկայացնէ բոլոր մարդկութեան երկու տարբեր վիճակները: Առաջին մասը կը նկարագրէ մարդուն վիճակը՝ փրկուելէն, ապաշխարելէն, վերլստին ծնանելէն առաջ, եւ երկրորդ մասը՝ փրկուելէն ետք:

Առաջին չորս համարները մեղատոք մարդուն վիճակը կը նկարագրեն – բնական վիճակը՝ որ տակաւին Աստուծոյ հանդիպած չէ, մեղքերու եւ յանցանքներու մէջ մեռած է: Մեղատրին հոգին մեռած է, եւ այն անձը որ մեռած է իր շուրջիններուն հետ յարաբերութիւն եւ հաղորդակցութիւն չի կրնար ունենալ: Աստուծ երբ Արամն ու Եւան ստեղծեց, ըստ անոնց որ եթէ Կենաց Ծառի պտուղէն ուտեն պիտի մեռնին: Անոնք անհնազանդ գտնուելով կերան, սակայն ֆիզիքապէս չէ որ մեռան, այլ՝ հոգեպէս, Աստուծոյ հետ իրենց ունեցած հաղորդակցութիւնը եւ յարաբերութիւնը դադրեցաւ: Մեղատր մարդը Աստուծոյ հետ հաղորդակցութիւն, յարաբերութիւն չունի, որովհետեւ մեղքի մէջ ան մեռած է: Երկրորդ համարը կ'ըսէ թէ մեղատոք որ մեռած է մեղքի մէջ կը քալէ: «Քալել» բառը Աստուծոյ խօսքին մէջ «կեանք», «ապրիլ» կը նշանակէ: «Դուք որ ատենոր կը քալէիք այս աշխարհի բռնած ճամբռվը, ողին իշխանին ուզած բաները կ'ընէիք»: Ուրեմն ի՞նչ է մեռածը եւ ի՞նչ է որ կը քալէ, կ'ապրի: Մեղատրը որ ֆիզքապէս կ'ապրի, իր մտքովը կ'ապրի ու մտքի ցանկութիւններով կը կառավարուի, անոր հոգեւոր կեանքն է որ մեռած է: Ուրեմն մեղատոքը իր մարմինին համար կ'ապրի ու մրտքին ուզածը կ'ընէ, ան Աստուծոյ համար, Աստուծոյ հետ կեանք չունի:

Ունեցած կեանքը իր անձին համար է: Առաքեալը կ'ըսէ թէ մենք այդպէս էինք, մեր մտրին ու մարմնին ուզածը կը կատարէինք, բնութեամբ բարկութեան որդիներ էինք: Այս կը նշանակէ որ մենք աշխարհի ստեղծագործութեան ժամանակէն բարկութեան որդիներ ենք: Աղամի որդիներ ըլլալով, Աղամով մեղանչած ենք, որեւն բնութեամբ մեղաւոր ծնած ենք եւ այդ պատճառով է, որ մեղը կը գործենք:

Առաքեալը մեր անցեալը ներկայացնելէ ետք կը խօսի մեր ներկային մասին: 4-րդ եւ 5-րդ համարներուն մեջ այսպէս կ'ըսէ. «Բայց Աստուած որ մեծ է ողորմութիւնով, իր առատ սիրոյն համար որով մեզ սիրեց, երբ յանցանքներու մէջ մեռած էինք, մեզ Ջրիստոսի հետ կենդանացուց»: Մեռած էինք, մեղաւոր էինք, մեր ցանկութիւններուն կը ծառայէինք, բարկութեան որդիներ էինք, այդ օդի իշխանին՝ սատանային գերիներն էինք: Մեղաւորը կը խորիի թէ ինք ազատ է, սակայն սատանայի գերին է: Այդ պատճառով Յիսուս ըսաւ որ ան ով Որդին կ'ընդունի անիկա ճշմարտապէս ազատ է, բայց ան որ Յիսուս Ջրիստոսի թերած փրկութինը չ'ընդունիր անիկա սատանայի գերին է, սատանայի ծառան է: Եթէ մեղաւորը այս հասկնայ պիտի չուզէ շարունակել իր մեղաւոր կեանքը, քանի որ սատանան ինչ որ ընել տալ ուզէ մեղաւորին ընել կուտայ: Չէ՞ք հանդիպած շատ մը անդարձ հոգիներու որոնք վաստ սովորութիւններ ունին, զգուած են, ձանձրացած են, չեն ուզէր ապրիլ այս կեանքը, սակայն կը շարունակեն, քանի որ իրենց աստուածը սատանան է, օդի իշխանն է, ան իրենց ընել կուտայ, եւ իրենք ալ խեղճ գառնուկի նման սատանային հրամայածը լիուլի կը կատարեն, որովհետեւ անոր գերի են, անոր ծառան են, բայց հաւատացեալը սատանային ծառայ չէ: Աստուծոյ ողորմութիւնը մեծ է, որ Անոր սէրը առատ է մեզի հանդէալ:

Այսօր աշխարհի վրայ ամէն քան աւելի առատ է քան տարիներ ու դարեր առաջ: Աւելի գիտութիւն կայ, աւելի դրամ կայ, աւելի ուսում կայ, աւելի շատ քաներ կան: Վերջերս թերթին մէջ կը կարդայի, թէ գալիք հինգ տարիներու ընթացքին մարդոց գիտութիւնը պիտի կրկնապատկուի: Կ'ըսուի թէ մինչև 1995, գիտական շատ յառաջացում եւ փոփոխութիւններ պիտի ըլլան: Աշխարհը արագ յառաջացումի մէջ է ամէն տեսակետով, բայց նոյն ատեն ան կը տառապի սիրոյ շքաւորութենեն: Մարդկութիւնը կարօս է սիրոյ: Կը տեսմենք թէ մարդոց մէջ սէր չկայ:

Բայց Աստուած մեզ սիրեց, մեր մեռած վիճակէն մեզ կենդանացուց, մեր մեղքերէն յարուց ու մեզի կեանք շնորհեց, ու հաւատացեալլ որու Աստուծոյ սէրը հասած է, անիկա կենդանացած է եւ ունի յախտենական կեանք: Այս փրկութիւնը որ կը ստանանք մեղմէ չէ, այլ՝ Իր շնորհքով է որ կը փրկուիմք, հաւատքի միջոցով, եւ այս Աստուծոյ պարզեւն է մեզի: Ուրեմն մենք մեր գործերովը չէ որ կը փրկուիմք եւ այդ՝ որպէսզի մէկը չպարծենայ. ոչ որի կարողութիւնը, ոչ որի գիտութիւնովը, ոչ որի մեծութիւնովը չէ, հապա Աստուծոյ առատ ողորմութիւնովն է, որ մեզ սիրեց ու մեզ փրկեց, ինչո՞վ – հաւատքով:

Հաւատացեալին ամեամեծ երգը այս է. «Սեռած էի, բայց հիմա կ'ապրիմ, կոյր էի, բայց հիմա կը տեսնեմ, կապուած էի բայց հիմա ազատ եմ, սատանային կը ծառայէի, բայց հիմա Աստուծոյ զաւակ եմ»: Այս է տարրերութիւնը, փրկութիւնը գործերէն չէ, այլ՝ Քրիստոսի առատ ողորմութեամբ է: Բան մը որ առատ է բոլորին կը հասնի սակայն բան մը որ քիչ է բոլորին չհասնիր, օրինակի համար ինչպէս զիտենք այն երկիրներու մէջ ուր պատերազմի պատճառով ուտելիքի նեղութիւն կայ մարդկի շարքի կը կենան, կը սպասեն որ իրենց օրուայ ուտելիքը ճարեն. բայց Աստուծոյ սէրը առատ է, սպասելու պէտք չ'ունիս, միսրճուէ Անոր մէջ, նետուէ Անոր գիրկը ու Իր առատ սիրով ներում պիտի շնորհէ քեզի ու քեզ Իր զաւակը պիտի ընէ: 5-րդ համարը կ'ըսէ, որ երբ յանցանքներու մէջ մեռած էինք Քրիստոս մեզ կենդանացուց, մեզի նոր կեանք տուաւ, յախտենական կեանքը տուաւ: Պօղոս առաքեալ կ'ըսէ. «Սեռած էի ու հիմա կ'ապրիմ եւ այս կեանքը որ կ'ապրիմ ես չէ որ կ'ապրիմ, հապա Քրիստոս՝ որ իմ մէջս կ'ապրի»: Այս է հաւատացեալին կեանքը, ոչ թէ մեռած, ոչ թէ սատանայի ծառայ, հապա Քրիստոս՝ որ իր մէջ կ'ապրի: Երանելի ենք եթէ այս վկայութիւնը ունինք. «Սեռած էի, բայց հիմա կենդանի եմ, սատանային կամքը կը կատարէի, բայց հիմա Աստուծոյ զաւակն եմ»: Ամէն:

Քաղուած՝ «Հատընտիր հոգեւոր
պատգամներ» գիրքէն
Վեր՝ Հապիս Ալաճաճի

* * *

Զմեռը Հայաստանի մէջ

Sարիներ առաջ ձմռանը Հայաստան այցելեցի, երբ զերմաստիճանը մինչեւ -25 կը հասներ:

Կիրակի առաւտեան մը իրավրուած էի Երեւանի Եկեղեցիներէն մէկուն մէջ քարոզելու: Զմռան առաւօս էր, -12 աստիճան, եւ միեւնոյն ժամանակ ձիւն կը տեղար: Մինչ Եկեղեցաշէնքին կը մօտենայի կիս մը՝ իր երեխային գրկած, մօտեցաւ ինձ՝ գումար մուրալու նպատակով: Ես ամշայ ամբոխին առջեւ դրամապանակս հանելու, ուստի խնդրեցի իրեն ներս մտնել՝ խոստանալով, որ ծառայութիւնն ետք կը հանդիպիմ իրեն հետ:

Երբ ժողովն աւարտուեց, երեցներն ու հովիւր իրավիրեցին զիս կողքի սենեակ քաժակ մը սուրճ խմելու համար: Սենեակին մէջ մօս տար անձ կար: Դուռը գոցուեցաւ, եւ մեզ ուտելիք հիրասիրեցին:

Դուռը քակեցին: Ինչ-որ մէկը կանչեց ըսելով, թէ դուրսը կին մը կեցած կը սպասէ մեր հիրին հետ հանդիպելու համար: Անմիջապէս յիշեցի, որ խնդրած էի այդ կնոջը ինձի սպասել: Հովիւր բարկացաւ եւ բղաւեց՝ ըսելով, թէ սա մուրացկանի տուն չէ, եւ ան պէտք է հեռանայ: Սեր գրոյցն ու աղօքքն աւարտելէ ետք ես անմիջապէս դուրս եկայ զինք փնտուելու: Շենքին մէջ ոչ ոք չկար: Ես դուրս եկայ, ձիւնը դեռեւս կը տեղար: Երբ դարպասներէն դուրս եկայ, այնտեղ, ձախ մայթին վրայ տեսայ որ այս կինը նստած էր ձիւնին մէջ: Երեխան, որը կուրծքին վրայ քունի անցած էր, միզած էր մօրը հազուստներուն վրայ: Մինչեւ հիմա կը յիշեմ այդ տեսարանը, եւ երբեք չեմ կրնար իմ մտքես հանել այն: Ան նայեցաւ ինձի եւ ըսաւ, թէ հովիւր շատ հաճելի մարդ մըն է, ով շատ անգամ օգնած էր զինք: Ան տանը չորս զաւակ ունէր, եւ անոնք ձմռանը սնունի եւ զերմութեան միջոց չունէին:

Արդեօր կուզէ՞ր օգնել մեզ օգնելու անոնց, որոնք տառապանքներու ու չքարորութեան մէջ են: Օգնեցէ՞ր մեզ, որպէսզի Սուրբ Ծննդեան օրերուն մէջ կարիքաւոր ընտանիքներուն կարողանանք զերմութեամբ ու սնունդով ապահովել: